

---

## A. Fredriksen svarer:

---

### KORRESPONDANSER

AUDUN FREDRIKSEN

---

Georg Rasmussen kommenterer Legeforeningens påpekning av at Stortingets grunnlag for en anslått innsparing på ca. 1 milliard kroner ved den nye ordningen ikke er tilstrekkelig underbygd, spesielt utsagnet om total sykmeldingslengde. Han mener dette må bero på en misforståelse. Rasmussen påpeker at den eneste kjente undersøkelse som omhandler dette temaet er publisert i *Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics* (1).

Kommentaren i Tidsskriftet nr. 30/2000 (2) var en omtale av Legeforeningens høringsuttalelse til forslag til forskrift for forsøksordningen, hvor det private lovforslaget (dokument 8-forslaget) bak forsøket også ble kommentert (3).

Det er tydeligvis nevnte undersøkelse (1) som er lagt til grunn for de tallberegninger som var gjort i dokument 8-forslaget, selv om det ikke fremkommer i stortingsbehandlingen (4). Dokument 8-forslaget viser da også til opplysninger fra Norsk Kiropraktorforening. Det medfører også riktighet, som Rasmussen skriver, at denne undersøkelsen ikke omfatter total sykmeldingstid for henviste og ikke-henviste pasienter, kun sykmeldingstid før første konsultasjon hos kiropraktor. Legeforeningen ble imidlertid ved personlig meddelelse gjort oppmerksom på at funnene ble vurdert som såpass interessante at det i tillegg til hovedundersøkelsen ble gjort en grov analyse av total sykmeldingstid. Resultatet av dette skal ha vært at det ble funnet en ubetydelig eller liten forskjell i den totale sykmeldingslengde.

Rasmussen synes å være ukjent med dette, samtidig som han i sin kommentar peker på at det i en ny, upublisert undersøkelse skal være påvist større forskjeller i total sykmeldingstid mellom pasientgruppene enn det var i den første undersøkelsen. Det blir imidlertid heller ikke fra Rasmussen fremlagt tallstørrelser som kan gi et grunnlag for å beregne eventuelle innsparinger. Det er nettopp det manglende dokumentasjonsgrunnlag som Legeforeningen har påpekt i sin uttalelse.

Det er imidlertid all mulig grunn til å betone at én dag kortere sykmeldingsperiode for alle pasienter med muskel- og skjelettlidelser vil representere betydelig innsparing for samfunnet. Hvor stor denne innsparingen kan bli ved å gi adgang for kiropraktorer til å sykmelde, er ennå

ikke dokumentert. Legeforeningen har da også påpekt at dette må være et viktig element å få undersøkt i den evalueringsprosessen som skal gjøres i forbindelse med forsøksordningen.

---

## LITTERATUR

1. Kilvaer A, Rasmussen G, Soot T, Kalvenes S. A comparison between referred and nonreferred patients in chiropractic practices in Norway. *J Manipulative Physiol Ther* 1997; 20: 448 – 53.
2. Fredriksen A. Kiropraktorer og sykmeldingsrett *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 3842.
3. Forslag til forskrift om forsøksordning hvor henvisningskravet fra lege til kiropraktor faller bort m.v. Høringsuttalelse. Oslo: Den norske lægeforening, 2000. [www.legeforeningen.no/nyheter/fraleg/horinger/kiro.htm](http://www.legeforeningen.no/nyheter/fraleg/horinger/kiro.htm) (10.1.2001).
4. Dokument nr. 8: 34 (1998 – 99). Forslag fra stortingsrepresentantene Asmund Kristoffersen, Gunhild Øyangen og Eirin Faldet om at henvisningskravet fra lege til kiropraktor m.m. skal falle bort. [www.stortinget.no/dok8/dok8-199899-034.html](http://www.stortinget.no/dok8/dok8-199899-034.html) (10.1.2001).

---

Publisert: 30. januar 2001. *Tidsskr Nor Lægeforen*.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra [tidsskriftet.no](http://tidsskriftet.no) 9. februar 2026.